

JAK TRÁVÍ ČEŠTÍ A SLOVENŠTÍ OBČANÉ ČAS V KYBERPROSTORU

MARTIN DOLEJŠ, BARBORA KŇAŽEK POVAŽANOVÁ, GABRIEL KŇAŽEK, PANAJOTIS CAKIRPALOGLU

KATEDRA PSYCHOLOGIE, FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI

GRANT: IGA_FF_2024_008

Sběr dat probíhal primárně online a jen menší část dat byla získána formou tužka-papír. Tato forma byla využita hlavně u seniorů. V obou formách byla administrovaná stejná testová baterie, která měla dvě jazykové mutace. Testová baterie obsahovala: a) Dotazník sociodemografických údajů (Považanová, Dolejš, & Kňážek, 2022); b) Škálu mapování hodnot – D (Považanová & Dolejš, 2022); c) Dotazník používání internetu (Považanová, Dolejš, Suchá, & Kňážek, 2022); d) Portrait Value Questionnaire (upravená verze; Cieciuch & Schwartz, 2012; Hřebíčková, 2018); e) Krátký dotazník poruchy závislosti na internetu (Pontes & Griffiths, 2016; Suchá, Ferklová, Pipová, & Dolejš, 2020); f) Big Five Inventory (10 položkovou; (Rammstedt & John, 2007; Hřebíčková et al., 2016; Považanová & Dolejš, 2020)*.

Finální datová matice obsahuje testové baterie od 2629 dospělých ve věku 18 až 99 let z Česka a ze Slovenska (testové baterie, které šlo využít pro analytické operace). Dvě třetiny tvoří občané Česka a jednu třetinu tvoří občané Slovenska, přičemž vyšší věk měla skupina Slováků. Tichou generaci (rok narození 1925–1945) zastupovalo 6,54 % respondentů, generaci baby boomers (rok narození 1946–1964) tvořilo 15,86 % a generace X, Y a Z (rok narození 1965–2026) byla tvořena 77,60 % respondentů.

Tab. 1: Počet respondentů dle pohlaví a národnosti

Country	Gender	N
CZ	Male	333
	Female	1464
SK	Male	154
	Female	678
Total		2629

Tab. 2: Věk respondentů dle pohlaví a národnosti

		Mean	Min.	Max.	SD
CZ	Male	38,93	18	98	21,25
	Female	37,95	18	99	20,99
SK	Male	40,45	18	77	17,80
	Female	41,07	18	84	18,01

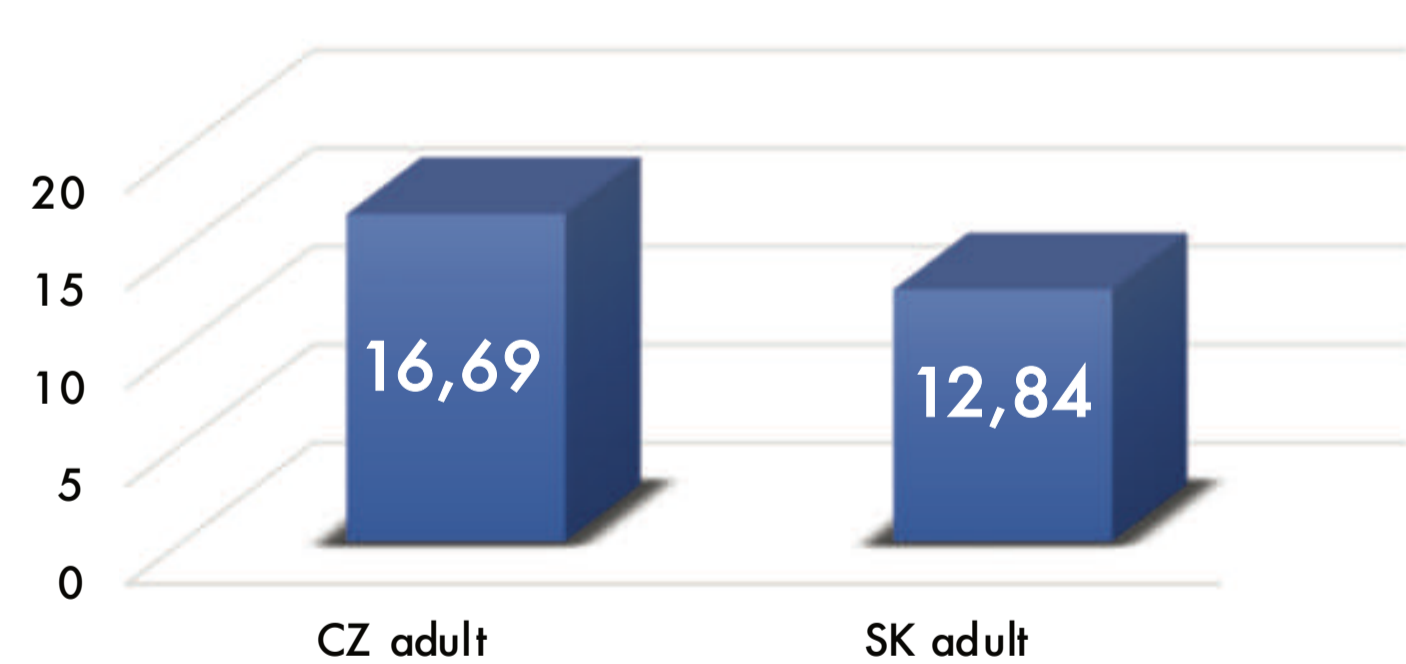
Tab. 3: Čas v hodinách trávený vybranými aktivitami v kyberprostoru dle národnosti

	CZ Mean	SK Mean	p
Internet workday	4,25	4,09	0,21
Internet holiday	3,92	3,63	0,02
Soc. media workday	2,06	2,23	0,03
Soc. media holiday	2,30	2,36	0,48
Gaming workday	0,35	0,38	0,34
Gaming holiday	0,73	0,64	0,17

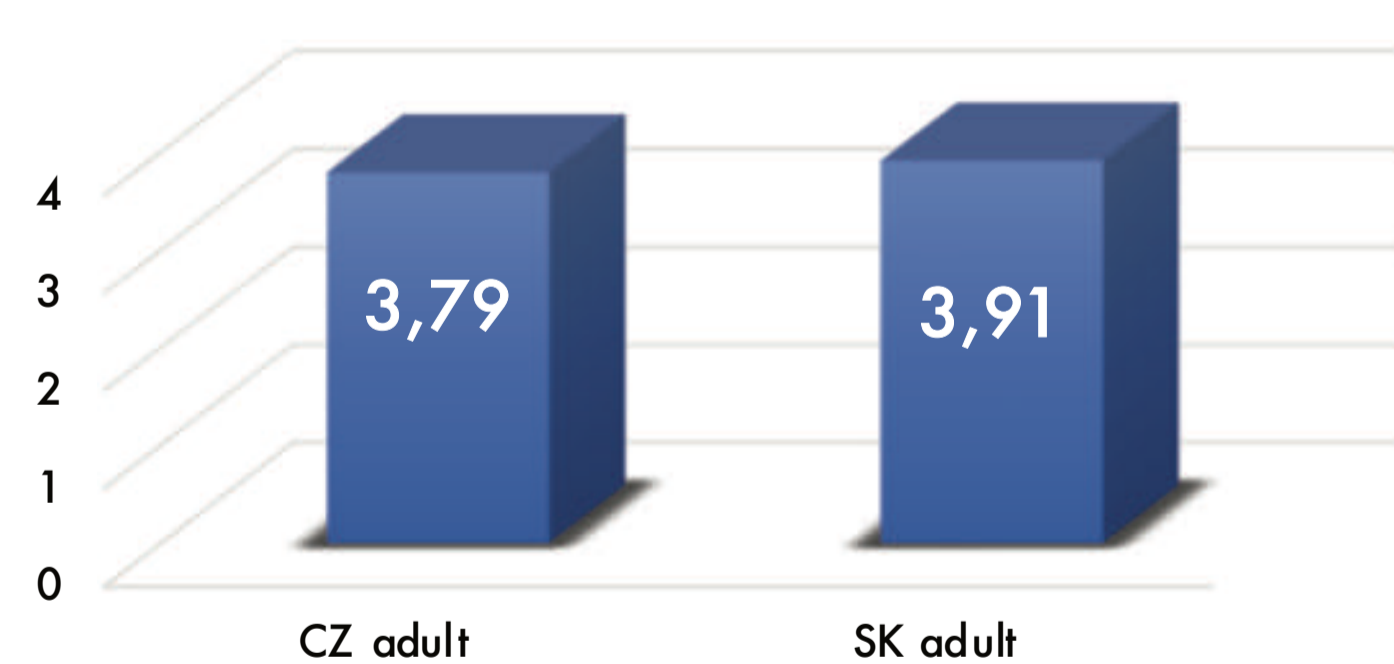
Žádný účet na sociálních sítích nemá 18,18 % dospělých českých občanů a 12,75 % dospělých Slováků. Čeští občané mají na sociálních sítích průměrně 3,29 účtů (SD = ± 2,73), slovenští občané 2,75 účtů (SD = ± 2,16). Češi tráví na internetu více času než Slováci. Opačný trend je pozorovatelný u aktivního působení na sociálních sítích, kterým Slováci tráví více času než Češi. Dospělí Češi tráví o něco více času hraním digitálních her o víkend, opačný trend lze vidět během pracovních dnů. Rozdíly mezi občany sledovaných států jsou malé, ale dva z nich vykazují statistickou významnost, a to aktivní surfování během dnů volna a aktivní užívání sociálních sítí během pracovních dnů.

Čeští občané častěji sledují videa s negativním obsahem než Slováci. Naopak o něco více Slováků než Čechů sdílí tento typ videí. 9,16 % Čechů uráží někoho na sociálních sítích, přičemž na Slovensku je to jen 7,56 %. Okolo 30 % Čechů i Slováků se nechá někým vyprovokovat na sociálních sítích. Vždy se na sociálních sítích pravdivě prezentuje 48,76 % Čechů a 43,15 % Slováků. Častěji názory známých lidí na internetu přebírají čeští občané (28,10 %) než slovenští občané (23,78 %).

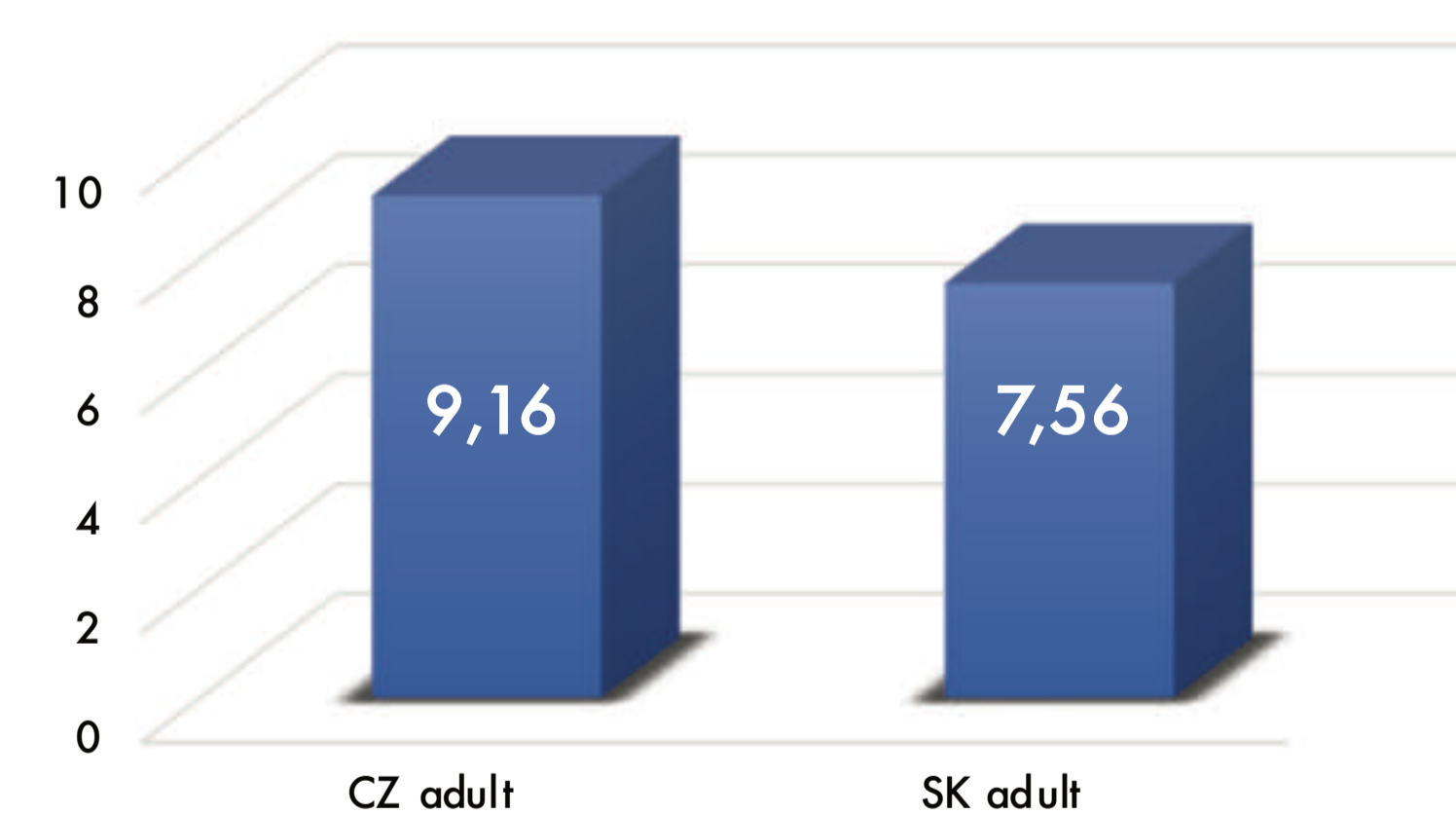
1. Sledování videí prezentujících záběry znehodnocující lidskou či zvířecí důstojnost anebo život pro zábavu

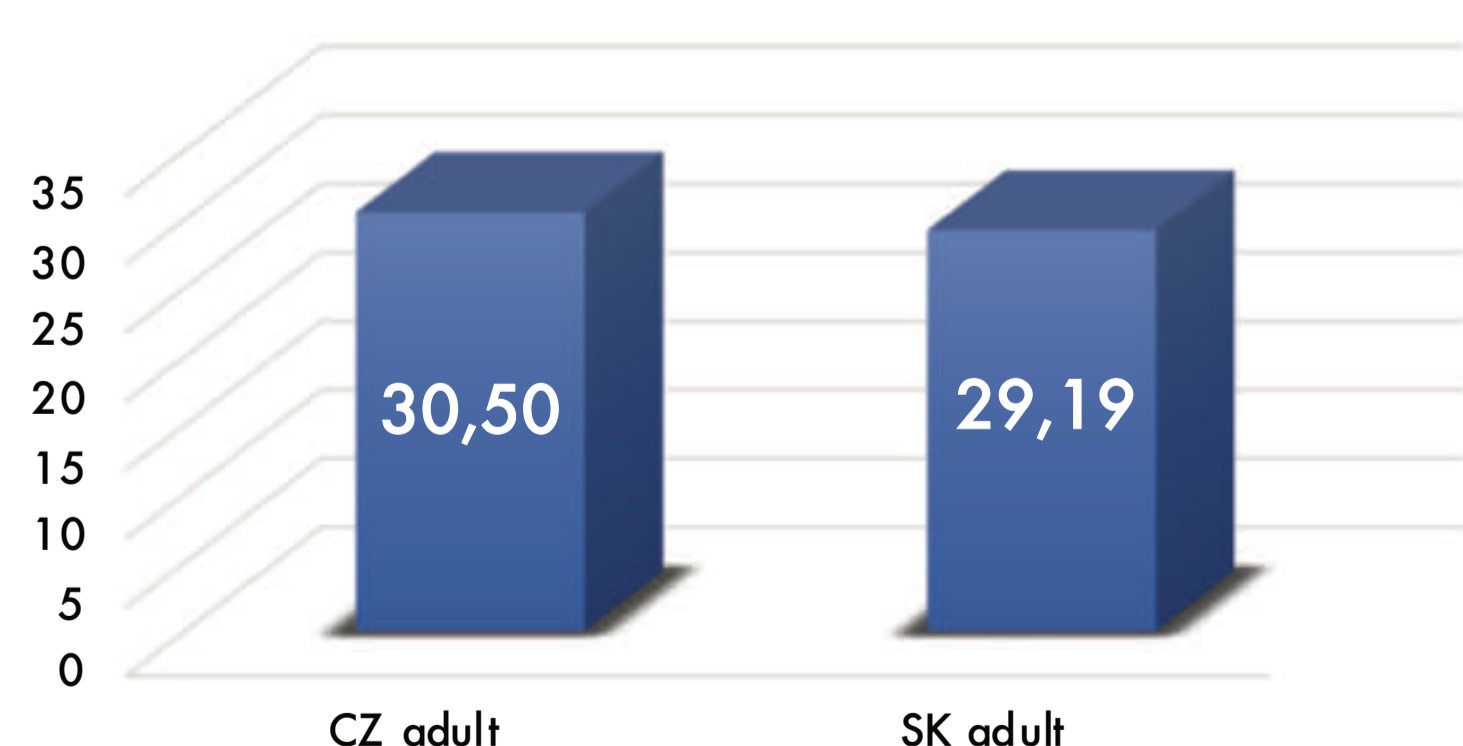
2. Sdílení videí prezentujících záběry znehodnocující lidskou či zvířecí důstojnost anebo život pro zábavu

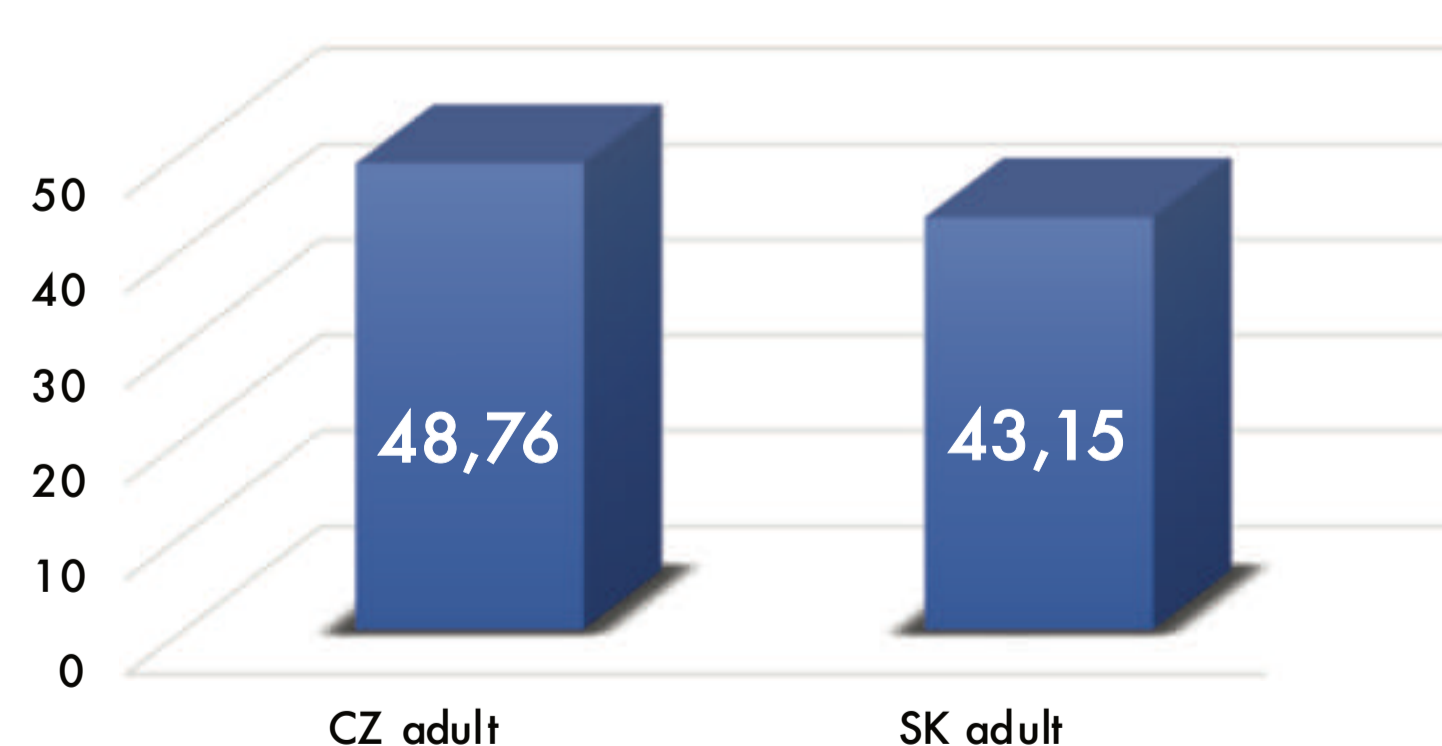
3. Urážení někoho na sociálních sítích

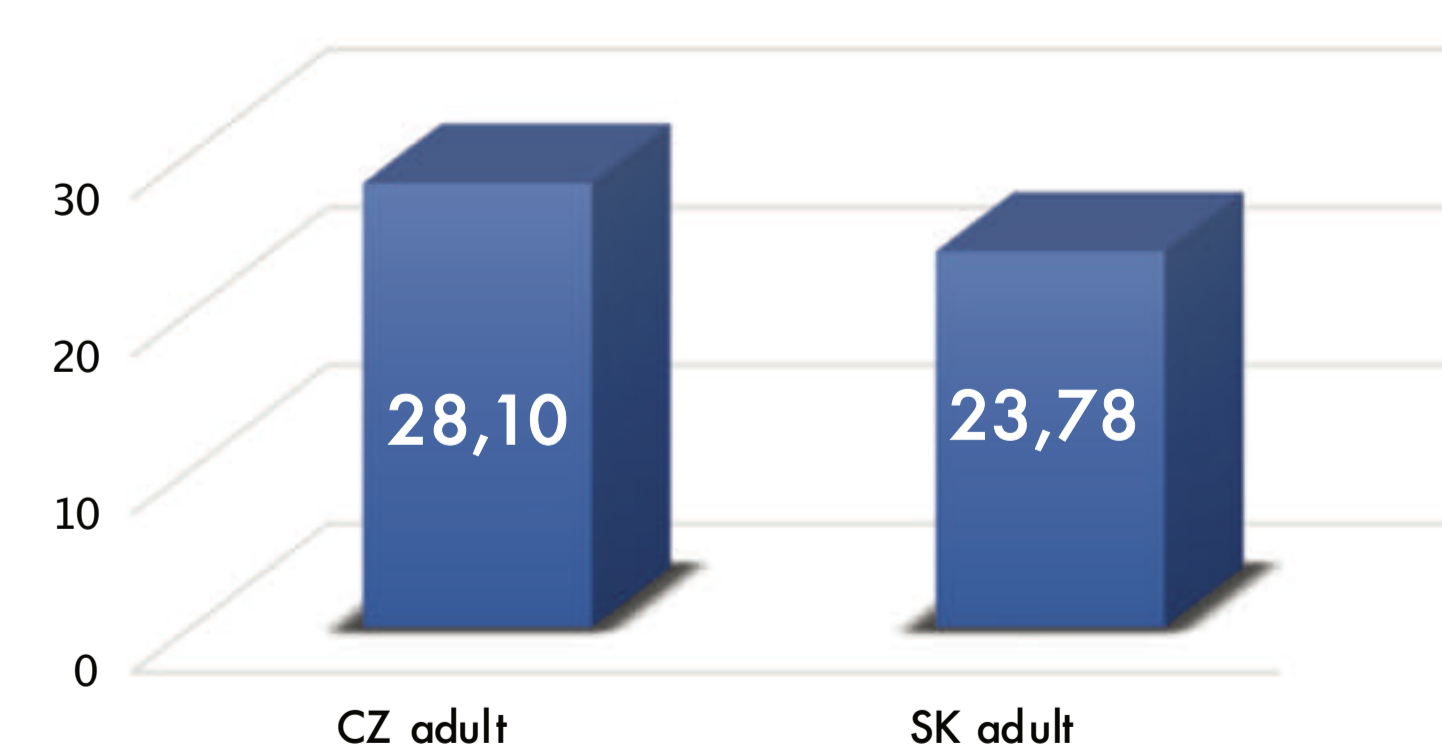
4. Vyprovokování někým na sociálních sítích

5. Pravdivé prezentování na sociálních sítích

6. Přebírání názorů známých lidí na internetu

* literatura na vyžádání u autorů posteru

Kontakt: martin.dolejs@upol.cz; barbora.knazekpovazanova@upol.cz; gabriel.knazek@upol.cz; panajotis.cakirpaloglu@upol.cz

Katedra
psychologie